

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**Навчальна програма
з дисципліни «ОБЛІК У БАНКАХ»
(для бакалаврів)**

Київ 2018р.

Підготовлено доктором філософії в галузі економіки, доцентом кафедри обліку і оподаткування О.В.Цімошинська.

Перезатверджено на засідання кафедри обліку і оподаткування (протокол № 10 від 28 березня 2018 р.)

Схвалено Вченою радою ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Цімошинська О.В. Навчальна програма з дисципліни "Облік у банках" (для бакалаврів). К.: ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2018р. – 25с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “ Облік у банках ”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 2018р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний курс “Облік у банках” є дисципліною, яка обирається ВУЗом для вивчення студентами ОКР “Бакалавр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Облік у банках» є фінансово-господарська діяльність банку.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Облік у банках» передуює вивченню дисциплін «Звітність підприємства», «Організація обліку», «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством», «Організація та методика аудиту» після вивчення дисциплін «Бухгалтерський облік», «Фінанси», «Гроші та кредит», «Економіка підприємства», «Аналіз господарської діяльності», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік П».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Облік фінансово-розрахункових операцій банку

Змістовний модуль 2. Методика відображення необоротний та оборотних активів на рахунках банку

Метою викладання навчальної дисципліни “Облік у банках” є набуття студентами теоретичних знань і навичок з методики відображення в бухгалтерському обліку наявності активів, власного капіталу та зобов'язань, а також вивчення господарських операцій, що зумовлюють зміни у їх складі, для забезпечення підготовки та складання фінансової звітності в банківських установах.

Завданнями вивчення дисципліни “Облік у банках ” є вивчення основних прийомів фінансового та управлінського обліку як інструменту управління банківськими установами, опанування методики фінансового обліку господарських операцій базових видів діяльності комерційних банків та складання фінансової звітності з врахуванням вимог її користувачів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

✓ об'єктивну необхідність, сутність, функції, принципи і роль обліку у банках в суспільному житті;

✓ особливості здійснення обліку в банківських установах та застосування відповідного Плану рахунків;

✓ особливості ведення обліку кредитних, депозитних, а також розрахункових операцій.

✓ особливості ведення обліку капіталу банку, формування доходів, витрат та визначення фінансового результату діяльності банку;

✓ - особливості ведення обліку необоротних активів та порядку нарахування амортизації на них;

✓ особливості ведення податкового та управлінського обліку в банківських установах.

вміти :

✓ використовувати за призначенням План рахунків у банках;

✓ правильно скласти кореспонденцію рахунків щодо обліку господарських операцій у банківській установі;

✓ вміти правильно заповняти первинні документи щодо обліку окремих операцій у банках;

✓ правильно організувати облік на окремих його ділянках;

✓ правильно орієнтуватися в питаннях облікової політики банку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни «Облік у банках»

№ п/п	Назва теми
Змістовий модуль 1. ОБЛІК ФІНАНСОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ	
1	ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ І ПРИНЦИПИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БАНКАХ
2	ОБЛІК КАПІТАЛУ
3	ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ
4	ОБЛІК КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ
5	ОБЛІК РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ
6	ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З КРЕДИТУВАННЯ
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА ВІДОБРАЖЕННЯ НЕОБОРОТНИЙ ТА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА РАХУНКАХ БАНКУ	
7	ОБЛІК ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ
8	ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ
9	ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ
10	ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ
11	ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ
12	ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ЛІЗИНГУ
<i>120 годин</i>	

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

«Облік у банках»

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ОБЛІК ФІНАНСОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ І ПРИНЦИПИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БАНКАХ

Характеристика банківської системи України. Види банківських операцій. Активні і пасивні операції комерційних банків. Предмет і метод бухгалтерського обліку. Характеристика елементів методу. Бухгалтерські документи (клієнтські, внутрішньобанківські) та реєстри бухгалтерського обліку. їх характеристика, документообіг. Особливості побудови Плану рахунків: мультивалютність, подвійний запис операцій за позабалансовими рахунками, нові вимоги до аналітичних рахунків, наявність управлінського обліку. Класифікація рахунків у Плані рахунків за видами контрагентів, характером операцій і ступенем зниження ліквідності.

ТЕМА 2. ОБЛІК КАПІТАЛУ

Характеристика капіталу комерційного банку як залишкового інтересу банку в активах за вирахуванням зобов'язань. Структура балансових рахунків класу 5 Плану рахунків. Капітал банку. Порядок обліку операцій під час формування статутного фонду до реєстрації комерційного банку за тимчасовим рахунком у регіональному управлінні Національного банку.

Облік сум несплаченого та сплаченого зареєстрованого статутного капіталу банку, облік операцій щодо розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним фондом. Бухгалтерський облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій. Облік операцій з викупу банком акцій власної емісії та їх подальшої реалізації. Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних із нарахуванням дивідендів та розрахунками з акціонерами (засновниками). Відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку фінансового результату поточного року та його розподілу. Облік операцій з формування

фондів комерційного банку за рахунок нерозподіленого прибутку.

ТЕМА 3. ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ

Економічна характеристика банківських та небанківських доходів (витрат) банку. Бухгалтерський облік процентних та комісійних доходів і витрат банку за принципами міжнародних стандартів обліку: нарахування; відповідності; обережності. Методи визначення кількості днів для розрахунку процентних доходів (витрат). Облік операцій за рахунками «Доходи майбутніх періодів» (3600) та «Витрати майбутніх періодів» (3500). Правила обліку доходів та витрат за методом нарахування та відображення результатів у системі фінансового обліку та у фінансовій звітності.

ТЕМА 4. ОБЛІК КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Основні принципи організації касової роботи. Облік і документообіг за операціями кас з приймання готівки. Облік і документообіг за операціями видаткових кас. Інкасація грошової виручки. Порядок зберігання і обліку цінностей та документів у грошових.

ТЕМА 5. ОБЛІК РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Зміст Положення про міжбанківські розрахунки в Україні. Характеристика міжбанківських розрахунків. Порядок відкриття кореспондентських рахунків комерційним банкам (філіям) у регіональних управліннях Національного банку. Перелік документів, що подаються до регіонального управління НБУ. Відкриття та ведення рахунків лоро і ностро. Механізм дії прямих кореспондентських рахунків між комерційними банками. Перелік бухгалтерських операцій та механізм здійснення міжбанківських розрахунків через СЕП. Загальна схема документообігу під час виконання касових операцій установами банків. Форми розрахункових документів для проведення безготівкових розрахунків у господарському обороті України, порядок їх оформлення та приймання установами банків до виконання. Проведення розрахунків у системі електронних платежів «клієнт-банк». Облік розрахунків із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки гарантованими дорученнями, платіжними

вимогами-дорученнями, чеками, акредитивами.

ТЕМА 6. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З КРЕДИТУВАННЯ

Види кредитних операцій і побудова синтетичних рахунків для їх обліку. Суб"єкги кредитної діяльності. Кредитна політика банку. Організація 12 кредитного процесу: техніка та технологія кредитування. Суть методів кредитування і форми позичкових рахунків. Перелік та призначення документів, що надаються позичальником для отримання кредиту. Облік позичкових операцій з видачі кредиту, з погашення та їх пролонгування. Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих витрат за кредитами. Порядок списання безнадійних кредитів. Облік операцій кредитного характеру: факторингових, фінансового лізингу. Облік операцій з нарахування і справляння відсотків за користування банківськими кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКА ВІДОБРАЖЕННЯ НЕОБОРОТНИЙ ТА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА РАХУНКАХ БАНКУ

ТЕМА 7. ОБЛІК ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Характеристика груп балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку залучення (розміщення) депозитів, сплати витрат та отримання доходу за ними. Класифікація депозитів за економічним змістом та строками використання коштів. Активні і пасивні депозитні операції та відображення результатів їх проведення у фінансовій звітності. Облік номіналу депозиту. Вплив методу виплати процентів (за період або на період) на облік номіналу депозиту. Облік процентних витрат.

ТЕМА 8. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

Класифікація цінних паперів за видами сплати доходу: цінні папери з визначеним прибутком та цінні папери з невизначеним прибутком. Форми випуску цінних паперів. Структура балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку операцій з розміщення, обігу, сплати доходу та погашення власних і придбаних цінних паперів. Облік вкладень банку в акції та інші цінні

папери з нефіксованим прибутком для їх подальшого продажу. Облік операцій коригування балансової вартості портфеля акцій на продаж за правилом нижчої вартості та створення спеціального резерву під знецінення цінних паперів. Особливості обліку операцій з довгострокових вкладень банку в акції.

ТЕМА 9. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

Характеристика операцій в іноземній валюті, здійснюваних комерційними банками, та їх типи. Ідентифікація операцій в іноземній валюті за параметрами аналітичного обліку. Валютна позиція банку за окремими видами валют та її врахування в системі бухгалтерського обліку при здійсненні обмінних операцій в іноземній валюті. Типи операцій, що впливають на розмір відкритої валютної позиції банку. Бухгалтерський облік готівкових обмінних операцій в іноземній валюті. Особливості обліку операцій купівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту.

ТЕМА 10. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

Економічна характеристика основних засобів банку. їх класифікація за функціональним призначенням (операційні та неопераційні). Структура витрат, що формують первісну вартість основних засобів. Завдання обліку основних засобів. Характеристика рахунків з обліку операцій за основними засобами. Аналітичний і синтетичний облік основних засобів. Облік капітальних вкладень за незавершеним будівництвом, а також за не введеними в експлуатацію операційними та неопераційними основними засобами. Облік операцій з оприбуткування, реалізації, ліквідації та безоплатної передачі основних засобів.

ТЕМА 11. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ

Критерії визнання нематеріальних активів та правила їх обліку. Облік нематеріальних активів. Облік придбання нематеріальних активів. Облік переоцінки нематеріальних активів.

Облік амортизації нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.

ТЕМА 12. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ЛІЗИНГУ

Загальні вимоги щодо відображення в бухгалтерському обліку лізингу.
Відображення в бухгалтерському обліку операцій з фінансового лізингу.
Відображення в бухгалтерському обліку операцій з оперативного лізингу.
Особливості обліку операцій з продажу необоротних активів зі зворотною орендою.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Студенти виконують контрольну роботу згідно з навчальним планом.

Контрольна робота містить три питання, на які необхідно дати змістовні письмові відповіді.

Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

№ варіанта завдання	1	2	3	4	5	25
Останні дві цифри залікової книжки	01	02	03	04	05	25
	26	27	28	29	30	50
	51	52	53	54	55	75
	76	77	78	79	80	00

Студент вказує номер залікової книжки на титульній сторінці контрольної роботи. У разі відсутності цих даних робота не буде зарахована, її повертають студенту без рецензування.

Відповіді на теоретичні питання після вивчення відповідної літератури даються у вигляді короткого реферату, що містить найважливіші моменти.

Основні вимоги до написання контрольної роботи

Мета виконання контрольної роботи – закріпити здобуті теоретичні знання і набутті навички практичної роботи бухгалтера.

Титульну сторінку контрольної роботи студент оформляє відповідно до методичних вказівок, розроблених МАУП.

Далі наводиться текст завдання і результати його виконання з короткими

поясненнями. У роботі необхідно виділити розділи, вказані у завданні.

Наприкінці текстової частини роботи студент ставить особистий підпис і дату закінчення написання роботи, після цього наводить оформлений згідно з загальноприйнятими вимогами список використаної літератури.

Студент може написати роботу власноручно або надрукувати її. Контрольна робота може бути виконана в учнівському зошиті або на аркушах формату А4 (210 x 297 мм). Загальний обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок. На рецензування студент подає оригінал роботи.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Аналіз розрахунків банку.
2. Бухгалтерський облік номіналу депозиту на нарахування процентів за депозитом.
3. Зробити бухгалтерські записи за операціями: Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.
 - а) банк отримав міжбанківський кредит 01.12. у сумі 1 000 000 гривень під 45% річних строком на 1 місяць, 31.12 були зроблені відповідні процентні сплати.
 - б) 01.12.2017-р. головному бухгалтеру банку видано аванс у сумі 5 000 грн. у зв'язку з відрядженням до Женеви для участі у Міжнародному банківському семінарі.
 - в) нараховано податок на прибуток банку - 100 000 грн..

Варіант 2

1. Загальні принципи бухгалтерського обліку кредитних операцій.
2. Класифікація основних засобів та їх вартісна оцінка.

3 Зробити бухгалтерські записи за операціями: Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

а) 01.12.. банк залучив кошти у сумі 1 500 000 на депозит під 10% річних строком на один місяць, 31.12 були зроблені відповідні процентні сплати.

б) 10.11. банк заключив контракт з "Барентс Груп", за яким "Барентс" повинен провести двотижневий семінар з МСБО з 1 по 15 грудня на умовах передоплати 5000 грн., яку потрібно зробити 01.12.

в) банк орендує приміщення, орендна плата складає 3000 гривень щомісяця із попередньою сплатою 1 числа поточного місяця.

Варіант 3

1. Облік амортизації основних засобів та нематеріальних активів.
2. Облік вкладень банку у боргові цінні папери.
3. Зробити бухгалтерські записи за операціями: Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

а) внесені акціонерами грошові кошти для формування зареєстрованого статутного капіталу банку у сумі

50000 гривень, з них 1500 гривень - готівкою.

б) 31 грудня аудиторська фірма "Т" закінчила аудиторську перевірку діяльності банку за рік і виставила рахунок на суму 20 000 гривень, який потрібно сплатити протягом 15 днів.

в) 31 грудня сплачено комунальних платежів на суму 1000 грн..

Варіант 4

1. Облік власних основних засобів, нематеріальних активів.
2. Облік довгострокових вкладень банку.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

У КБ"А" надійшла готівка

а) несплачена заробітна плата від фабрики "В" (поточний рахунок 260012000067)- 1200 гривень,

б) від начальника валютного управління Іванова М.Т. сума невикористаного авансу - 200 гривень,

в) від Петрова В.П. внесок на депозитний рахунок - 2000 гривень,

Варіант 5

1. Облік застави.

2. Облік і аналіз доходів та витрат банку.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

КБ "А" протягом дня здійснив наступні касові операції:

а) сплачено за грошовими чеками заводу "К" (п/рах. 26001100052) - 2576 гривень,

б) видано готівку Петрову С.Т. на господарські потреби - 98 гривень,

в) прийнято в касу надлишок невикористаної підзвітної суми - 320 гривень,

Варіант 6

1. Облік і аналіз капіталу комерційного банку.

2. Облік і аналіз операцій з оперативного лізингу.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

За поточним рахунком АТ "Д" 260013000047 у КБ "А" 20.01.17 р. проведено такі операції:

а) видано готівку на заробітну плату - 20350 гривень,

б) перераховано прибутковий податок з громадян - 1420 гривень,

в) зараховано платежі від іногороднього покупця (п/рах. 260000000432 у Вінницькому відділенні КБ "С") - 3800 гривень.

Варіант 7

1. Облік операцій з пластиковими картками та дорожніми чеками.
2. Облік операцій з фінансового лізингу та за балансом лізингодавця та лізингоодержувача.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

У КБ"А" надійшла готівка

- а) від кладівника Сидорова К.В. в погашення заборгованості за нестачу матеріалів, виявлену інвентаризацією - 500 гривень,
- б) від ТОВ "С" (поточний рахунок 260013000042) виручка від реалізації - 5700 гривень,
- в) внески засновників для формування статутного капіталу - 9000 гривень.

Варіант 8

1. Облік операцій зі сплати та погашення депозиту.
2. Облік операцій у комерційних банках за: овердрафтом, репо, факторингових операцій, субординованих кредитів та операцій з дисконту векселів.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

КБ "А" протягом дня здійснив наступні касові операції:

- а) виплачено заробітну плату працівникам банку -8111 гривень,
- б) прийнято від Петрова виручку за реалізовані столи - 950 гривень.
- в) видано економісту банку Сидоровій А.С. аванс на відрядження - 400 гривень

Варіант 9

1. Облік приватизаційних цінних паперів.
2. Облік сумнівних кредитів та резервів під кредитні ризики.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

За поточним рахунком АТ "Д" 260013000047 у КБ "А" 20.01.17 р. проведено такі операції:

- а) відкрито акредитив - 10150 гривень,
- б) перераховано ПДВ - 3100 гривень,
- в) сплачено за товарно - матеріальні цінності іногородньому постачальнику (п/рах. 2600300000345 у Житомирському відділенні КБ "Р")- 10300 гривень.

Варіант 10

- 1. Операції з валютою та їх класифікація.
- 2. Організація міжбанківських розрахунків. Механізм кореспондентських відносин між банками.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

У КБ"А" надійшла готівка

- а) виручка від реалізації ощадних сертифікатів, емітованих банком - 790 гривень,
- б) залишок невикористаної підзвітної суми від Сидорова А.Д. - 56 гривень
- в) від АТ "D" (поточний рахунок 260011000047) плата за відкриття рахунку - 50 гривень,

Варіант 11

- 1. Організація обліку. Методологічні основи фінансового обліку в банках.
- 2. Організація роботи касового апарату банку.
- 3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

У КБ "А" протягом дня проведені наступні касові операції:

- а) отримано в касу для виплати заробітної плати працівникам банку - 8900 гривень,
- б) здано фабрикою "Н" (п/рах. 260010000065) невикористану заробітну плату - 2700 гривень,
- в) Адаменко Т.Л. зробила внесок у сумі 10000 гривень на довгостроковий депозит.

Варіант 12

1. Особливості обліку господарських операцій банку за принципом нарахування.
2. Особливості побудови Плану рахунків. Структура класів Плану рахунків.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

За поточним рахунком АТ "Д" 260013000047 у КБ "А" 20.01.17 р. проведено такі операції:

- а) перераховано іногородньому постачальнику (п/рах 260020000023 у Н-ському відділенні КБ "П") за відвантажену продукцію - 6890 гривень,
- б) видана розрахункова чекова книжка - сума ліміту 10000 гривень, кількість сторінок - 25,
- в) зараховано залишок невикористаного акредитива - 547 гривень.

Варіант 13

1. Особливості податкового обліку валових доходів, валових витрат.
2. Порядок відкриття кореспондентських рахунків комерційними банком у регіональних управліннях Національного банку України.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

- а) зараховано на поточний рахунок клієнта торгівельну виручку.
- б) видано клієнту готівку на виплату заробітної плати.
- в) Видано з каси заробітну плату працівникам банку.

Варіант 14

1. Порядок здійснення касових операцій видатковими касами.
2. Порядок здійснення касових операцій прибутковими касами.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.
 - а) Нараховано проценти за депозитним вкладом, залученим від фізичної особи.
 - б) Видано короткостроковий кредит клієнту банку на поточні потреби.
 - в) Нараховані проценти за короткостроковим кредитом в поточну діяльність, який наданий клієнту банку.

Варіант 15

1. Порядок здійснення операцій вечірніми касами.
2. Порядок здійснення розрахунків чеками.
3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.
 - а) Оголошений статутний фонд банку з 200000 акцій номіналом 10 грн. Отримано внесків за цим фондом 600000 грн.
 - б) Списана за рахунок спеціального резерву безнадійна заборгованість за кредитом, наданим клієнту.
 - в) оголошені і отримані дивіденди за акціями в портфелі банку на продаж.

Варіант 16

1. Порядок проведення інвентаризації основних засобів і нематеріальних активів.
2. Розмежування у фінансовому та податковому обліку операцій з

державними цінними паперами.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

а) продані векселі, емітовані банком, з дисконтом.

б) Банк розмістив серед акціонерів 1000 власних простих акцій за ціною 11 грн. за акцію (номінал – 10 грн.).

в) Списана прострочена заборгованість за нарахованими процентами за кредитом, наданим клієнту, під платіжні картки.

Варіант 17

1. Розрахунки акредитивами.

2. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

а) оприбуткована застава за кредитом, наданим клієнту, предмет застави залишається у заставодавця.

б) продані векселі, емітовані банком, з премією.

в) Оприбутковані внески акціонерів до статутного фонду банку після його реєстрації.

Варіант 18

1. Розрахунки платіжними вимогами.

2. Становлення та розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

3. Зробити бухгалтерські записи за господарськими операціями. Вказати первинні документи, на підставі яких здійснені бухгалтерські записи.

а) нараховано податок на прибуток банку.

б) нараховано заробітну плату працівникам банку.

в) утримано прибутковий податок з заробітної плати працівників банку.

Варіант 19

1. Характеристика лізингових операцій.
2. Характеристика параметрів аналітичного обліку. Ведення параметрів контрагентів банку. Параметри документів.
3. Банк продав 1000 акцій за ціною 19 грн. за акцію. В обліку акції враховувались в портфелі банку на продаж за ціною 18 грн. за акцію. Сума сформованого резерву під знецінення цінних паперів в портфелі банку на продаж становить 1000 грн. Зробити бухгалтерські записи.

Варіант 20

1. Порядок проведення інвентаризації основних засобів і нематеріальних активів.
2. Характеристика рахунків для запису валютної позиції.
3. Банк придбав 8%-ні боргові цінні папери центральних органів державного управління на суму 10000 грн. за 9800 грн. Мета придбання – інвестиції. Цінні папери придбані на дату випуску, дата погашення – через 5 років. Зробити бухгалтерські записи.

Варіант 21

1. Облік операцій зі сплати та погашення депозиту.
2. Організація міжбанківських розрахунків. Механізм кореспондентських відносин між банками.
3. Балансова вартість портфеля акцій в банку на продаж така: прості акції компанії А – 20000 грн., прості акції компанії Б – 30000 грн.; ринкова на кінець місяця (відповідно) – 18000 грн. і 30500 грн. Оцінити портфель акцій на продаж і зробити бухгалтерські записи.

Варіант 22

1. Аналіз розрахунків банку.

2. Класифікація основних засобів та їх вартісна оцінка.
3. Зареєстрований статутний фонд банку з 200000 акцій номіналом 10 грн. Сплачена акціонерами сума за цим фондом 600000 грн. Зробити бухгалтерські записи.

Варіант 23

1. Організація обліку. Методологічні основи фінансового обліку в банках.
2. Особливості обліку господарських операцій банку за принципом нарахування.
3. Банк продав 1000 акцій за ціною 15 грн. за акцію. В обліку акції враховувались в портфелі банку на продаж за ціною 18 грн. за акцію. Сума сформованого резерву під знецінення цінних паперів в портфелі банку на продаж становить 1000 грн. Зробити бухгалтерські записи.

Варіант 24

1. Порядок здійснення касових операцій видатковими касами.
2. Розмежування у фінансовому та податковому обліку операцій з державними цінними паперами.
3. Розрахувати і відобразити в обліку суму резерву на покриття можливих втрат від кредитних операцій за стандартною позикою, наданою клієнту у сумі 100000 грн., забезпечення – договір поручительства на суму 100000 грн.

Варіант 25

1. Облік вкладень банку у боргові цінні папери.
2. Облік застави.
3. Банк придбав 8%-ні боргові цінні папери центральних органів державного управління на суму 10000 грн. за 10100 грн. Мета придбання –

інвестиції. Цінні папери придбані на дату випуску, дата погашення – через 5 років. Зробити бухгалтерські записи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Аналіз розрахунків банку.
2. Бухгалтерський облік номіналу депозиту на нарахування процентів за депозитом.
3. Загальні принципи бухгалтерського обліку кредитних операцій.
4. Класифікація основних засобів та їх вартісна оцінка.
5. Облік амортизації основних засобів та нематеріальних активів.
6. Облік вкладень банку у боргові цінні папери.
7. Облік власних основних засобів, нематеріальних активів.
8. Облік довгострокових вкладень банку.
9. Облік застави.
10. Облік і аналіз доходів та витрат банку.
11. Облік і аналіз капіталу комерційного банку.
12. Облік і аналіз операцій з оперативного лізингу.
13. Облік операцій з пластиковими картками та дорожніми чеками.
14. Облік операцій з фінансового лізингу та за балансом лізингодавця та лізингоодержувача.
15. Облік операцій зі сплати та погашення депозиту.
16. Облік операцій у комерційних банках за: овердрафтом, репо, факторингових операцій, субординованих кредитів та операцій з дисконту векселів.
17. Облік приватизаційних цінних паперів.
18. Облік сумнівних кредитів та резервів під кредитні ризики.
19. Операції з валютою та їх класифікація.
20. Організація міжбанківських розрахунків. Механізм кореспондентських

відносин між банками.

21. Організація обліку. Методологічні основи фінансового обліку в банках.
22. Організація роботи касового апарату банку.
23. Особливості обліку господарських операцій банку за принципом нарахування.
24. Особливості побудови Плану рахунків. Структура класів Плану рахунків.
25. Особливості податкового обліку валових доходів, валових витрат.
26. Порядок відкриття кореспондентських рахунків комерційними банком у регіональних управліннях Національного банку України.
27. Порядок здійснення касових операцій видатковими касами.
28. Порядок здійснення касових операцій прибутковими касами.
29. Порядок здійснення операцій вечірніми касами.
30. Порядок здійснення розрахунків чеками.
31. Порядок проведення інвентаризації основних засобів і нематеріальних активів.
32. Розмежування у фінансовому та податковому обліку операцій з державними цінними паперами.
33. Розрахунки акредитивами.
34. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень.
35. Розрахунки платіжними вимогами.
36. Становлення та розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
37. Характеристика лізингових операцій.
38. Характеристика параметрів аналітичного обліку. Ведення параметрів контрагентів банку. Параметри документів.
39. Характеристика рахунків для запису валютної позиції.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основні рекомендовані джерела

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України. Затв. Верховною Радою України 07.12.2000 № 2121-111 (зі змінами та доповненнями).
2. Васюренко О.В. Облік і аудит у банках: навч. Посіб. / О.В. Васюренко, Л.В. Сердюк, О.М. Сидоренко та ін.; За ред. Васюренка. – 2-ге вид., перероблене і доп. – К.: Знання, 2014. -623 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
3. Волкова І.А. Бухгалтерський облік у банках : навч. посіб. / І.А. Волкова, О.Ю. Калініна; – К.: Центр учбової літератури. 2013. – 520 с.
4. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у банках України: Навчальний посібник. – К.:КНЕУ, 2016. – 636 с.
5. Коренєва О.Г. Облік у банку:підручник. – Суми: Університетська книга, 2012. – 668 с.
6. Кузьмінська О. Е., Кириленко В. Б. Організація обліку в банках: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2012. — 282 с.
7. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підручник. – К.: «ХайТек Прес», 2014. – 608 с.
8. Снігурська Л.П. Облік у банках (у схемах і таблицях): навч. посібник/ Л.П. Снігурська; За заг. ред. Л.М. Кіндрацької; Реком. МОН України. - Київ: КНЕУ, 2015. - 519 с.

Додаткові рекомендовані джерела

9. Інструкція про касові операції в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ 14.08.03 № 337 / Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. – 2003. – Вип. 11.
10. Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України: Затв. постановою Правління НБУ 19.02.01 за № 69 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2001. — Вип. 4.

11. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України: Затв. постановою Правління НБУ 12.12.02 № 502 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2003. — Вип. 1.

12. Положення про здійснення уповноваженими банками операцій з банківськими металами: Затв. постановою Правління НБУ 06.08.03 № 325 (зі змінами) // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2003. — Вип. 11.

13. План рахунків бухгалтерського обліку банків України: Постанова Правління НБУ від 17.06.2004 № 280 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2004. — Вип. 9 (зі змінами та доповненнями).

14. Положення про організацію операційної діяльності в банках України: Постанова Правління НБУ від 18.06.03 № 254 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2003 (зі змінами та доповненнями).

15. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України: Постанова Правління НБУ від 30.12.98 № 566 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 1999 (зі змінами та доповненнями).

16. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Затв. постановою Правління НБУ 15.12.04 № 637 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. — 2005 (зі змінами та доповненнями).

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план.....	5
Зміст дисципліни....	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Завдання для контрольних робіт	11
Питання для самоконтролю.....	21
Список рекомендованої літератури.....	23